

Erakorralise meditsiini osakonnas viibimine

Infolehe eesmärk on tutvustada Teile ja Teie lähedastele erakorralise meditsiini osakonna (EMO) töökorraldust ja viibimist osakonnas.

Saabumine EMO-sse ja tervisliku seisundi hindamine

Te võite sattuda EMO-sse äkki tekkinud ägeda haiguse või trauma tõttu. See pole ette planeeritud ja võib juhtuda, et Teiega samal ajal saabub EMO-sse veel palju teisigi abivajajaid. Saabunud patsientide hulgas on neid, kelle olukord on väga tõsine ja kes vajavad ülikiiret abi. Samas on patsiente, kelle terviseprobleem on juba mõnda aega kestnud ja kel väga kiire pole. Patsientide rühmitamiseks arstiabi osutamise kiiruse põhjal on EMO-s kasutusel triaažisüsteem. Kogenud triaažiõde teeb Teile ja teiste haigete esmase läbivaatuse, mõõdab elulised parameetrid ja paneb kirja kaebused. Saadud andmete alusel saate kategooria, mis määrab ära arstiabi ooteaja. Kasutusel on viis kategooriat.

1. Punane - tähistab eluohtlikus seisundis patsienti, kellele antakse arstiabi kohe.
2. Oranž -tähistab potentsiaalselt eluohtlikus seisundis patsienti. Ooteaeg arsti vastuvõtuni on kuni 15 minutit.
3. Kollane - tähistab stabiilses seisundis patsienti, kes vajab haigestumise või trauma tõttu abi, kuid selle osutamine võib oodata. Ooteaeg arsti vastuvõtuni on kuni 60 minutit.
4. Roheline - tähistab stabiilses seisundis patsienti, kelle probleem ei vaja kiiret meditsiinilist sekkumist. Ooteaeg arsti vastuvõtuni kuni kolm tundi.
5. Sinine - tähistab patsienti, kes ei vaja erakorralist abi ja kelle terviseprobleemi peaks lahendama perearst. Kui mingil põhjusel ei ole perearstile pöörduda võimalik, siis ooteaeg arsti vastuvõtuni on kuni kuus tundi.

Kui tulete EMO-sse ise, peate esmalt võtma automaadist järjekorranumbri, mille alusel klienditeenindaja Teid registreerib. Klienditeenindaja küsib Teie käest lisaks muudele andmetele Teie kontaktisiku andmeid, kellega EMO personal saab vajadusel ühendust võtta, et Teie tervisliku seisundi kohta infot anda, korraldada teie äraviimist EMOst või pärida kodus võetavate ravimite kohta. EMO külastuse eest tuleb Teil tasuda visiiditasu 5 eurot. Visiiditasu ei tule maksta, kui olete alla 19-aastane või 80-aastane või vanem; kui Teid saadetakse edasi statsionaarsele ravile; olete rase ning esitate rasedakaardi. Pärast registreerimist suunab klienditeenindaja Teid triaaziõe juurde.

Triaaziõe määratud kategooria alusel saadetakse Teid ravitsooni. Kui olete punase, oranži või kollase kategooria patsient, vajate üldjuhul voodikohta. Kui olete rohelise või sinise kategooria patsient, olete võimeline koridoris toolil istudes oma järjekorda ootama. EMO-s teenindatakse patsiente nende seisundi raskuse järgi, mistõttu ei ole oluline, mitmes Te järjekorras olete. Patsientide nimekiri määratud triaazi-kategooriaga on meditsiinitöötajatele arvutis nähtav ja uueneb kohe uute andmete sisestamise järel.

Kiirabi toob EMOsse üldjuhul raskes seisundis patsiendid, kes vajavad voodikohta, kohest ravi ja uuringute alustamist. Seetõttu pääsevad kiirabiga tulijad enamasti järjekorras olijatest mööda.

EMO on vahetevahel väga üle rahvastatud ning istekohti kipub väheks jääma. Sellised päevad on esmaspäevad ja reeded, ka pikkade pühade järel on esimene tööpäev EMO-s väga tihe. EMO ülekoormatuse korral soovitab triaaziõde kõikidel sinise kategooria patsientidel oma perearsti poole pöörduda.

Ootejärjekord ja Teie lähedased EMO-s

Ootejärjekorras võib Teie tervises seisundis toimuda muudatus, millest peab triaaziõele märku andma. Triaaziõe poole saate alati oma murega pöörduda - olgu see siis valu tugevnemine või soov vett juua või uurida, kui kaugel järjekorras olete.

Kui tervisemure on raskem ja Teid paigutatakse palatisse, siis kahjuks me ruumide väiksuse tõttu lähedasi voodi kõrvale lubada ei saa. Kuigi kõik Teie täiskasvanud lähedased võivad ootealale ootama jääda ja saavad infot triaaziõe käest, siis kuna analüüsid ja uuringud võtavad oma aja, soovitame Teil seetõttu EMOSse mitte ootama jääda ning mõne tunni pärast Teie või triaaziõega telefoni teel uuesti ühendust võtta.

EMO palatis viibimine ning tehtavad uuringud ja protseduurid

Palatis asetab õde vajaduse korral Teie veresoonde kanüüli, mille kaudu võtab verd analüüside jaoks ja manustab arsti poolt määratud ravimeid. Osakonna abiline ja õde saadavad Teid uuringutele, milleks mõnel juhul palutakse Teil oma nõusolek anda kirjalikult. Vajaduse korral vaatavad Teid läbi ja konsulteerivad ka teiste erialade arstid. Oleme praktikabaas nii Tartu Ülikooli arsti- kui ka tervishoiu- kõrgkoolide õendus- ja hooldusõppe tudengitele, seega võivad Teiega tegeleda ka EMO praktikandid.

Arstiabi osutamise aeg on lühem trauma ja silma- probleemidega patsientidel, sest nende uurimine ja ravi on väiksemamahuline ja kiiremini teostatav kui nt kõhuvalu või õhupuuduse põhjuse väljaselgitamine. Viimati nimetatud seisundite korral on analüüside hulk suurem, mille tegemine võtab kauem aega ja ka uuringud on suuremamahulised, lisaks võib vajalikuks osutuda ka mõne teise eriala spetsialisti konsultatsioon.

Silmaprobleemide korral piisab tavaliselt vaid arsti läbivaatusest, traumapatsiendid käivad üldjuhul röntgeni- uuringul, mille järel annab arst hinnangu vigastuse iseloomu ja ravi kohta.

EMO-st äraminek

Transporditeenust me ei osuta, küll aga saame aidata Teil lähedastega telefonitsi kontakti võtta. Samuti on Teil võimalik registratuurist paluda tellida takso. Paraku peate arvestama sellega, et äraminek võib teoks saada ka kell 3 öösel. EMO-st on võimalik laenutada karke.

Üleriiete ja väärisesemete hoiustamine

Üleriideid ja väärisesemeid palume Teil hoida enda juures. Osakond ei vastuta Teie kaasasolevate isiklike asjade, raha, ehete jm eest. Kui vajate haiglaravi, on Teil võimalus üleriideid garderoobis hoida. Riietusesemete hoiule andmise kohta vormistab haigla töötaja akti. Oma isiklikud asjad, raha, ehted jm saate soovi korral hoiustada osakonnas, kuhu Teid ravile saadetakse. Me ei hoiusta nende EMOs viibivate patsientide väärisesemeid, raha ega dokumente, kes haiglaravi ei vaja. Kui patsient on teadvuseta või segasusseisundis, dokumenteerib õde kõik temaga kaasasolevad vääris-esemed, dokumendid ja raha. Need hoiustatakse selle osakonna õe poolt osakonna šeifis, kuhu patsient edasi saadetakse.

Infot EMO-s viibivate patsientide kohta saate registratuuri telefonil 620 7040

Kõik Teie soovitusel ja ettepanekud on alati teretulnud. Oleme tänulikud Teie tagasiside eest, mida saate edastada aadressil [info \[at\] itk.ee](mailto:info@itk.ee) (.)

ITK685

Käesoleva infomaterjali on kooskõlastanud kirurgiakliinik 01.01.2020.